

ADRODDIAD I GYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD

13/01/2023

Teitl: Cyllideb 2023/24 Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ac Ardoll ar Awdurdodau Cyfansoddol

Awduron: Dewi A Morgan, Prif Swyddog Cyllid y CBC
Dafydd L Edwards, Swyddog Arweiniol y Prosiect CBC
Sian Pugh, Cyfrifydd Grŵp y CBC

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1 Mae'n ofyniad statudol i Gyd-Bwyllgor Corfforedig (CBC) y Gogledd gymeradwyo ei gyllideb mewn cyfarfod o'r CBC erbyn 31 Ionawr yn flynyddol.
 - 1.2 Mae'r gyllideb sydd yn yr atodiadau wedi ei rhannu i adlewyrchu strwythur y CBC, sef Cynllunio Strategol, Trafnidiaeth a swyddogaethau corfforaethol, ac wedi ei dadansoddi fesul pennawd gwariant. Mae hyn yn caniatáu i gyfraniadau'r awdurdodau cyfansoddol gael eu codi drwy ardoll ar wahân ar gyfer y swyddogaethau 'Cynllunio' ac 'Eraill'.
 - 1.3 Cyflwynir dau opsiwn ar gyfer cyllideb 2023/24:-
 - Opsiwn A – sefyllfa ddelfrydol yn adlewyrchu amcangyfrif gweithwyr proffesiynol trafndiaeth a chynllunio o'u gofyniad i gyflawni'r ddau gynllun strategol (Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol (CTRh) a Cynllun Datblygu Strategol (CDS)).
 - Opsiwn B – cyllideb isafswm realistig, gan gynnwys effaith blwyddyn lawn o amcangyfrifon y flwyddyn gyfredol, wedi'i leihau gyda amcangyfrif o warged 2022/23 (defnydd un-tro o gronfeydd wrth gefn).
 - 1.4 Mae'r ddau opsiwn i'r gyllideb yn galluogi'r CBC i ymateb i'r cyfrifoldebau statudol, gydag Opsiwn A yn cynrychioli'r gyllideb ddelfrydol sydd ei hangen i ddarparu'r Cynllun
-

Trafnidiaeth Rhanbarthol a'r Cynllun Datblygu Strategol. Mae disgwyl i Lywodraeth Cymru gyhoeddi amserlenni cyflenwi ar gyfer y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol yn fuan, ond y disgwyl yw y bydd y dyddiad cau fis Mawrth 2024.

- 1.5 Nid yw amserlenni ar gyfer darparu'r Cynllun Datblygu Strategol yn hysbys eto, ond bydd y darn hwn o waith angen ymgynghori a chyd-ddatblygu agos gydag awdurdodau lleol dros y blynyddoedd i ddod. Bydd gosod cyllideb realistig ar gyfer cyflawni'r strategaethau allweddol hyn yn cefnogi ac yn hwyluso'r rhanbarth i arwain a phenderfynu ar y blaenoriaethau strategol. Mae gosod cyllideb ddelfrydol neu isafswm realistig hefyd yn osgoi ansicrwydd cost uwch posibl sy'n gysylltiedig ag oedi'r gwaith sydd ei angen ymhellach.

2. Y PENDERFYNIADAU A GEISIR

- 2.1 Penderfynu ar Opsiwn A neu B ar gyfer Cyllideb 2023/24 y Cyd-Bwyllgor Corfforedig (CBC) y Gogledd fel y'i cyflwynir yn yr atodiadau. Cymeradwyo'r gyllideb fel nodir isod:-

- Cynllunio Strategol (6 Arweinydd a Cadeirydd Parc – mwyafrif syml, cworwm = 5)
- Swyddogaethau Eraill y CBC yn cynnwys Trafnidiaeth (6 Arweinydd – mwyafrif syml, cworwm = 5).

	Cynllunio Strategol	Trafnidiaeth	Cyd-Bwyllgor Corfforedig	Cyfanswm Cyllideb
	£	£	£	£
Opsiwn A	503,750	280,570	238,410	1,022,730
Opsiwn B	371,250	250,570	143,000	764,820

2.2 Cymeradwyo'r ardoll ar yr awdurdodau cyfansoddol, fel nodir isod:

- Cynllunio Strategol (Unfrydedd, cworwm = 7)
- Swyddogaethau eraill (Unfrydedd, cworwm = 6)

Opsiwn A	Cynllunio Strategol	Swyddogaethau eraill	Cyfanswm Ardoll
	£	£	£
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	(81,860)	(87,550)	(169,410)
Cyngor Sir Ddinbych	(68,910)	(71,000)	(139,910)
Cyngor Sir y Fflint	(112,940)	(116,350)	(229,290)
Cyngor Gwynedd	(75,170)	(92,700)	(167,870)
Cyngor Sir Ynys Môn	(50,020)	(51,530)	(101,550)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	(96,920)	(99,850)	(196,770)
Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri	(17,930)		(17,930)
Cyfanswm Ardoll	(503,750)	(518,980)	(1,022,730)

Opsiwn B	Cynllunio Strategol	Swyddogaethau eraill	Cyfanswm Ardoll
	£	£	£
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	(60,330)	(66,400)	(126,730)
Cyngor Sir Ddinbych	(50,790)	(53,840)	(104,630)
Cyngor Sir y Fflint	(83,220)	(88,240)	(171,460)
Cyngor Gwynedd	(55,390)	(70,290)	(125,680)
Cyngor Sir Ynys Môn	(36,870)	(39,080)	(75,950)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	(71,430)	(75,720)	(147,150)
Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri	(13,220)		(13,220)
Cyfanswm Ardoll	(371,250)	(393,570)	(764,820)

3. Y RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1 Mae Rheoliadau 16 ac 17 o'r Rheoliadau Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd (Cymru) 2021 yn manylu ar y broses i gytuno ac ariannu'r costau.
- 3.2 Mae'r opsiynau yma wedi eu llunio ar gyfer wahanol lefelau o weithrediad gan y CBC, tuag at cyflawni ei swyddogaethau statudol ym meysydd Cynllunio a Thrafnidiaeth a galluogi'r CBC i weinyddu'n briodol.
- 3.3 Am 2023/24, argymhellir ariannu'r gyllideb sy'n Atodiad A neu B drwy ardoll wedi'i ddosrannu rhwng yr awdurdodau cyfansoddol ar sail y boblogaeth perthnasol i'r maes gwaith.

4. CEFNDIR

- 4.1 Mae'r gyllideb wedi ei selio ar y 'swyddogaethau cychwynnol' y CBC, sef paratoi, monitro, adolygu a diwygio y Cynllun Datblygu Strategol a datblygu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol.
- 4.2 Er y gallai Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru (BUEGC) fod o fewn y grym llesiant economaidd o'r CBC, bydd cyllideb ar wahân yn cael ei sefydlu ar ei gyfer ar hyn o bryd gan fod nifer o faterion rheoleiddio eto i'w datrys ac eglurhad pellach ei angen ynglŷn â hawliau'r CBC i fenthyca, buddsoddi a gweithredu'n fasnachol, treth a statws TAW.
- 4.3 Pryd bydd dyletswyddau cynllunio a thrafnidiaeth yn weithredol, bydd adroddiadau monitro cyllidebau rheolaidd yn cael eu cyflwyno i'r CBC, a chaiff unrhyw faterion eu hamlygu a chymryd eu cymryd.

5. PENAWDAU'R GYLLIDEB

5.1 Gweithwyr

Hyd yma, ni fu unrhyw benderfyniad ynglŷn â chyflogi/secondio gweithwyr na chomisiynu gwaith yn y maes Trafnidiaeth na Chynllunio Strategol. I bwrpas llunio cyllideb 2023/24, mae'r ddwy opsiwn yn rhagdybio bydd angen adnoddau dynol cyfwerth â dau o weithwyr yn y maes Trafnidiaeth a tri gweithiwr yn y maes Cynllunio Strategol. Yn ogystal, mae'n cynnwys amser y Prif Weithredwr am ddau ddiwrnod yr wythnos ynghyd â chefnogaeth y Cynorthwydd Gweithredol ac Arweinyddion Prosiect. Maent wedi eu gosod yn seiliedig ar gwir gynnydd chwyddiant 2022/23 ac amcangyfrif o 6% ar gyfer 2023/24.

5.2 Mae cost lwfansau aelodau lleyg Is Bwyllgor Archwilio a Llywodraethu y Cyd-Bwyllgor yn seiliedig ar daliadau cyfatebol i aelodau lleyg mewn awdurdodau cyfansoddol.

Teithio

5.3 Mae'r gyllideb teithio yn seiliedig ar amcangyfrif o lwfansau teithio hanfodol a chynhaliaeth staff.

Cyflenwadau a gwasanaethau

5.4 Mae'r pennawd yma yn cynnwys cyllidebau ar gyfer offer a chyfarpar, cyflenwadau amrywiol, ymgysylltu a chyfarfodydd, ffioedd archwilio, ymgynghorwyr allanol ac yswiriant.

5.5 Mae'r gyllideb yswiriant yn amcan cychwynnol yr ydym wedi ei dderbyn gan y cwmni yswiriant yn seiliedig ar lefel risg y CBC yn ei flynyddoedd cychwynnol.

Gwasanaethau Cefnogol

5.6 Mae angen gwasanaethau cefnogol i hwyluso gwaith y Cyd-Bwyllgor, ac mae'r gyllideb ar gyfer 2023/24 yn cynnwys cefnogaeth gwasanaethau Cyllid, Cyfreithiol (gan gynnwys y Swyddog Monitro a mewnbwn cyfreithiol i Cynllunio a Thrafnidiaeth), Cefnogaeth Gorfforaethol (Pwyllgorau, Cyfieithu ac Adnoddau Dynol) a Thechnoleg Gwybodaeth (costau unwaith ac am byth ynghyd â chefnogaeth a thrwyddedau).

- 5.7 Bydd ystod y gwasanaethau a'r amcangyfrif costau yn cael eu trafod eto wrth i'r Cytundebau Lefel Gwasanaeth gael eu ffurfio.

6. CYFRANIADAU PARTNERIAID

- 6.1 Mae cyfraniadau'r partneriaid wedi eu rhannu ar sail amcanion poblogaeth 2023 sydd wedi'u cyhoeddi yn swyddogol gan StatsCymru. Yn unol â'r ddeddfwriaeth, bydd cyllideb gyffredinol y CBC a'r gyllideb Trafnidiaeth yn cael eu hariannu gan chwe awdurdod y Gogledd, tra bydd Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri hefyd yn cyfrannu tuag at y gyllideb Cynllunio Strategol (lle bydd ganddynt bleidlais).

7. ASESIAID ARDRAWIAD

- 7.1 Mae Cyd Bwyllgor Corfforedig yn ddarostyngedig i ddyletswyddau dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- 7.2 Yn unol â'r dyletswyddau cyfreithiol dan Deddf Cydraddoldeb 2010 yma, wrth wneud penderfyniadau, mae rhaid i'r Cyd Bwyllgor Corfforedig dalu sylw dyledus i'r angen i (1) ddiddymu gwahaniaethu anghyfreithiol (2) hyrwyddo cyfle cyfartal a (3) meithrin perthnasau da ar sail y nodweddion gwarchoddedig. Gan fod gosod cyllideb yn disgyn o fewn penderfyniadau all eu hystyried yn strategol, mae'r dyletswydd i roi sylw dyledus i weithredu mewn modd sydd wedi ei ddylunio i leihau anghydraddoldebau sydd yn deillio o anfantais economaidd-gymdeithasol. Gan fod y Cyd-Bwyllgor Corfforedig dal yn ei flynyddoedd cynnar, ni ystyrir fod unrhyw ardrawiadau penodol yn deillio o'r penderfyniadau sydd gerbron.
- 7.3 Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ynglŷn a gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae'r ddeddf yn gosod dyletswydd llesiant ar gyrff cyhoeddus sydd wedi ei anelu at gyflawni 7 o nodau llesiant sef Cymru sydd yn lewyrchus, gydnerth, iachach, mwy cyfartal gyda cymunedau cydlynus a diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu a sy'n gyfrifol ar lefel byd eang. Gan ddal sylw at y cyd destun, mae'r argymhellion yn gydnaws â'r dyletswyddau yma.

8. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 8.1 Mae Rheoliadau 16 ac 17 o'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd (Cymru) 2021 yn manylu ar y broses i gytuno ac ariannu'r costau. Mae'r rheoliadau yn gosod gofynion penodol ynglŷn â cyfrifo ac chymeradwyo gofynion cyllideb (Rheoliad 16) ac yna, fel ail gam, cytuno cyfraniadau ardoll ar yr awdurdodau cyfansoddol (Rheoliad 17). Yn ôl statud, rhaid i'r Cyd Bwyllgor Corfforedig fabwysiadu'r Gyllideb erbyn 31 Ionawr 2023.
- Petai y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn methu â chytuno y cyfraniadau, yna mae gan Weinidogion Cymru rym statudol i gyfarwyddo ar ddsraniad y cyfraniadau.**
- 8.2 Fe nodir yn y penderfyniadau a geisir fod gofynion penodol ynglŷn a cworwm a pleidleisio yn perthyn i'r penderfyniadau yma. Felly, mae angen sicrhau fod y pleidleisio yn cael ei drefnu mewn modd sydd yn adlewyrchu ar yr un llaw hawliau pleidleisio penodol sydd yn ynghlwm â gosod y gyllideb ac ar y llaw arall yr angen am unfrydedd ar y penderfyniadau ar yr ardoll eto gan wahanu y ddwy elfen.

ATODIADAU

Atodiad A - Cyllideb Refeniw 2023/24 Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd (Opsiw A)

Atodiad B – Cyllideb Refeniw 2023/24 Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd (Opsiw B)

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro:

Mae'r argymhelliad yn cydnabod fod y Cyd Bwyllgor Corfforedig ("CBC") yn symud o gyfnod sefydlu i gyfnod gweithredol lle fydd angen ddechrau ar weithredu a chyflawni ei swyddogaethau. Fe nodir yn yr adroddiad fod Llywodraeth Cymru yn symud i'r cyfeiriad yma. Mae'n bwysig felly, fod yr adnoddau angenrheidiol mewn lle i gyflawni y gofynion fydd yn cael eu gosod ar y CBC.

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

Awdur yr adroddiad hwn.